

Atsižvelgiant į tai, kad nuo šių metų gegužės 1 d. įsigalios teisės aktai, kurie reikalaus, jog visuose Lietuvos gyvenamuosiuose būstuose, butuose, individualiuose namuose, sodo nameliuose turės būti įrengti autonominiai dūmų detektoriai, dėl to išaugusią šių įrenginių paklausą ir padidėjusį su tuo susijusių įvairių šia tema klausimų skaičių, Varle.lt priešgaisrinių detektorių specialistai parengė patarimus, kaip išsirinkti dūmų detektorių.

Varle.lt specialistų teigimu, reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad pats dūmų detektoriaus įrengimo faktas neapsaugos nuo gaisro, tačiau pakankamai anksti įspės namų gyventojus apie gaisro riziką. Į ką atkreipti dėmesį renkantis dūmų detektorių?

Pagrindiniai dūmų detektorių tipai

Egzistuoja trys pagrindiniai dūmų detektorių tipai, kurie skiriasi pritaikytomis technologijomis.

Optiniai dūmų detektoriai

Optiniai dūmų detektoriai yra tipiniai dūmų jutikliai, kurie reaguoja iškart, kai patalpoje pasirodo dūmai. Dėl didelio jautrumo melagingam signalui (pavyzdžiui, dūmai, kuriuos lemia prisvilęs maistas) optinių dūmų detektorių nerekomenduojama montuoti virtuvėse.

Jonizaciniai dūmų detektoriai

Jonizaciniai dūmų detektoriai reaguoja į atsirandančius patalpoje dūmus, kurie sutrikdo jonų srautą tarp dviejų elektrodų. Įrenginyje yra radioaktyvi medžiaga. Jie pasižymi labai dideliu veiksmingumu, ypač kai degimo efektas yra dujos.

Daugiajutikliniai dūmų detektoriai

Naudoja keletą technologijų, kurių dėka jie yra efektyviausi priešgaisriniai detektoriai. Dauguma jų taip pat atsako už smalkių aptikimą ar tokių junginių, kaip azoto oksidas, ore atsiradimą.

Į ką atkreipti dėmesį renkantis dūmų detektorių?

Maitinimas

Atkreipkite dėmesį į tai, kad dūmų detektoriai gali pasižymėti įvairiais maitinimo būdais.

Maitinimas iš elektros lizdo

Tai vienas patikimiausių energijos tiekimo būdų, nors reikėtų turėti omenyje tai, kad nutrūkus elektros tiekimui, toks dūmų detektorius tampa nenaudingas.

Maitinimas baterijomis

Akumuliatorinio maitinimo privalumas tas, kad šiuo atveju visai nebūtina, jog dūmų detektorius būtų šalia elektros lizdo, tačiau vertėtų nepamiršti apie tai, kad baterijos išsikrauna.

Kombinuotas maitinimas

Kombinuotas maitinimo būdas reiškia, kad gali būti naudojama tiek elektros energija, tiek baterijos. Toks būdas yra patikimiausias nes apsaugo nuo to, kad nutrūkus vienam maitinimui, detektorius nenustos veikti.

Signalų stiprumas

Dauguma įrenginių pasižymi signalo stiprumu, kurio lygis siekia mažiausiai 85 dB. Pavojaus aptikimo atveju, toks stiprus garsas tikrai visus pažadintų. Pasak Varle.lt specialistų, jeigu įrenginys generuoja triukšmą, kurio lygis yra mažesnis nei 80 dB, vertėtų pagalvoti, ar jis bus pakankamas.

Temperatūra ir drėgmė

Tai yra du oro parametrai, kurie turi įtakos dūmų detektoriaus veikimui. Dauguma įrenginių veikia intervale nuo 4°C iki 40°C, nors tikrai galima rasti detektorius, kurių darbinė aplinka temperatūros aspektu yra platesnė. Drėgmės atveju, dauguma dūmų detektorių efektyviai veikia tada, kai oro drėgmė svyruoja nuo 10 iki 93%.

Veikimo plotas

Kiekvienas dūmų jutiklis gali aprėpti tik tam tikrą paviršiaus plotą, todėl tam, kad įrenginys veiktų efektyviai, būtina atkreipti dėmesį į gamintojo nurodomą parametą ir palyginkite jį su patalpos, kurioje bus įrengtas dūmų detektorius, plotu. Maksimalus vieno autonominio dūmų signalizatoriaus saugomas plotas nustatomas pagal gamintojo reikalavimus, bet ne didesnis kaip 60 kv. m.] Standartiškai patalpoje, kambaryje reiktų įrengti vieną autonominių dūmų detektorių. Koridoriuje, jei jis ilgesnis kaip 12 m, rekomenduojama įrengti ne mažiau kaip du detektorius (abiejuose koridoriaus galuose).

Dūmų detektoriaus įrengimas

Vieno aukšto būstuose turėtų būti įrengtas bent vienas dūmų detektorius koridoriuje. Daugiaaukščių namų atvejais dūmų detektoriai turėtų atsirasti virš laiptų kiekviename aukšte. Dėl didesnio saugumo rekomenduojama įrengti dūmų detektorius kitose patalpose, pavyzdžiui, svetainėje su židiniu, virtuvėje ir kambariuose, kur yra šildyklės, oro drėkintuvai ir pan. Įrenginį reikėtų pritvirtinti prie lubų arba netoli jų. Varle.lt specialistų teigimu, vertėtų atkreipti dėmesį, kad dūmų detektorius neturėtų atsirasti patalpos kampuose, kuriuose yra taip vadinama „negyvoji zona“. Tinkamiausia vieta dūmų detektoriumi – centrinis lubų taškas, kadangi gaisro atveju, šiltas oras ir dūmai labai greitai kyla į viršų. Nuo šoninės sienos reikėtų palikti mažiausiai 20 cm atstumą. Taip pat dūmų detektorių galima įrengti ant kurios nors sienos, mažiausiu atstumu nuo lubų 10-15 cm, bet ne arčiau kaip 20 cm nuo sienų kampo.

Kalbant apie detektorių įrengimą, vertingos informacijos pateikia būtent Valstybinė priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba. Galima būtų išskirti tokius svarbiausius aspektus:

- Jei patalpoje lubos yra nuožulnios arba stogas dvišlaitis, detektoriai įrengiami ne toliau kaip 0,9 m nuo aukščiausio lubų (pastogės) taško.
- Patalpose, kuriose išsiskiria degimo produktų dalelės (virtuvėse, garažuose, remonto dirbtuvėse ir pan.), detektorius reikia įrengti 6 m atstumu (o nesant tokios galimybės – kuo toliau) nuo minėtų dalelių šaltinių.
- Nerekomenduojama detektoriaus tvirtinti: virš dujinių ir elektrinių viryklių, prie židinių, vandens ir oro šildytuvų; labai drėgnose ar dulkėtose patalpose; netoli didesnių nei įprasta oro srautų: vėdinimo angų, ventiliatorių, oro kondicionierių ir pan.; arčiau kaip 1,5 m nuo elektros šviestuvų su fluorescencinėmis lempomis; patalpose, kuriose temperatūra žemesnė kaip +4 °C arba aukštesnė kaip +38 °C.

Reikėtų turėti omenyje tai, kad neteisingai pritvirtintas detektorius nesuveiks arba skleis melagingą pavojaus signalą.

Detektorių priežiūra

Autonominius dūmų detektorius būtina periodiškai tikrinti. Tam tikslui yra numatytas testavimo režimas. Patikrinimas atliekamas paspaudžiant testavimo mygtuką. Suveikęs garsinis pavojaus signalas rodo, jog jis veikia. Kai kuriuose modeliuose kartu suveikia ir šviesinis signalas, jei toks įdiegtas. Taip pat reikėtų nepamiršti reguliariai keisti detektorių maitinimo elementus. Ypač dažnas detektoriaus signalo pypsėjimas gali būti senkančio elemento ženklas. Tokiu atveju reikėtų įsitikinti, jog nėra kitų detektoriaus melagingo

suveikimo priežasčių, kaip smulkių vabzdžių, dulkių ir pan. ant detektoriaus atsiradimo.

Varle.lt specialistai siūlo nepamiršti, kad autonominių dūmų detektorių veikimo trukmė yra ribota. Priklausomai nuo gamintojo ir modelio tarnauti gali iki 10 metų. Po to detektorius būtina pakeisti naujais. Verta atkreipti dėmesį, kad nors detektoriai su ilgu tarnavimo laiku yra brangesni, juos reikia rečiau keisti.

